väitekiri käsitleb kanapoja arengut munas ja on suure ajaloolise tähtsusega embrüoloogias ning arenemisõpetuses. Pärastpoole töötas ta zooloogia ja paleontoloogia alal Peterburis, Liivimaal jm. Oma paleontoloogilisis töis on ta kirjeldanud arvukaid Eestist päritolevaid kivistisi, eriti devoni rüükalu. P-i tähtsamad tööd on: „Beiträge zur Entwickelung des Hühnchens im Ei" (Würzburg, 1817; väitekiri), „Beiträge zur Geognosie des russischen Reiches" (Peterburi, 1830), „Monographie der fossilen Fische des silurischen Systems der russisch-baltischen Gouvernements" (*ibid.*, 1856) ja „Über die Placodermen des devonischen Systems" (*ibid.*, 1857).

Allg. D. B. XXV (1887); *Alb. acad.* jm. saadud andmed. *A. L.*

PARIJÕGI (end. perekonnanimi kuni 1935 **Parinbak**), **Jüri**, õpetaja ja noorsookirjanik, sünd. 21. VIII 1892 vkj. Kundas töölise pojana, lõpetas Rakveres linnakooli 1909, pedagoogilised kursused 1910 ja sooritas küpsuseksami 1929, on õppinud s. a-st Tartu ülikooli filosoofiateaduskonnas; lõpetas Gori lipnikkudekooli Kaukaasias 1917, võttis osa Maailmasõjast ja E. Vabadussõjast. P. töötas õpetajana Virumaal Kaarli vallakoolis 1910—15, Rakveres linna algkoolis 1920—21 ja seminari harjutuskoolis 1921—29 (a-st 1923 juhatajana), Tartus linna 3. algkoolis 1929—30; on 4. algkooli juhataja a-st 1931. — P. sulest on ilmunud rida jutustisi, mis elavalt ja psühholoogiliselt õigesti käsitlevad noorte, eriti poiste elu; need lihtsa südamlikkusega ja kunstlikest võtteist vaba käsitluslaadiga ning veenvalt kirjutatud teosed on saanud üldise hea hinnangu osaliseks ning tõstnud ta eesti noorsookirjanikkude esirinda. Suuremad neist töist on: „Semendivabrik" (Tartu, 1926; 2. tr. 1936), „Ühe poisu reisilood" (Tall., 1927), „Laevapoisi päivilt" (Tall., 1927; 2. tr. 1930; soomekeelses tõlkes 1930), „Jaksuküla poisid" (Tartu, 1930; 2. tr. 1936), „Jõulud, jõulud!" (Tall., 1930), „Külaliste leib" (Tartu, 1933), „Meie Eku" (Tartu, 1937) ja „Teraspoiss" (Tartu, 1937; 2. tr. 1939; ilm. ka poola ja soome keeles); reisu- ja matkavested „Soome" (Tall., 1929), „Kevad kutsub" (Tall., 1929; see ja eelmine ilmus Tartus 1936 2. tr. ühes raamatus pealkirjaga „Kaks reisu"), „Suuskadel Vallastesse" (Tall., 1932) ja „Alutaguse metsades" (Tartu, 1937). Kasvatusliku ja metoodilise kirjanduse alal on P. avaldanud raamatud „Üldõpetus Rakvere õpetajateseminari harjutuskoolis" (Tall., 1928; koos T. ja M. Brandt'iga), algkooli ajaloo õpperaamatu „Möödunud ajad jutustavad" I—III (Tartu, I 1931, 4. tr. 1939; II 1933, 3. tr. 1939; III 1934, 3. tr. 1938; viimased kaks osa üheskoos T. Adamson-Algma'ga), „Noore kodaniku" (Tartu, 1934, 5. tr. 1938; koos T. Adamson-Algma'ga), lugemiku „Elav Sõna" III (Tartu, 1932), „Eesti koolilugemiku" V ja VI (Tall., 1938; koos G. Reial'i ja A. Vaigla'ga) ja tööjuhatused „Kodulugu" (Tall., 1933, 2. tr. 1935; koos J. Käis'iga). Ta oli Ü. S. „Raimla" koguteose „Omariikluse süvendamisel" (Tartu, 1938) peatoimetaja. Ka on P. avaldanud kirjutisi ajalehis, nagu „Tallinna Teataja", „Postimees", „Rahva Sõna", „Õpetajate Leht", ajakirjus „Vikerkaar", „Noorusmaa", „Agu", „Looming", „Eesti Kirjandus", „Kasvatus" ja „Eesti Kool", osalt varjunimede Raudkatku ja Vandismäe Endu all. Ta on teotsenud ms. Akadeemilises Pedagoogilises Seltsis ja Tartu Kunstiklubis.

Isikl. saadud andmed.

J. Ks.; T.

* **PARIK, Jüri**, majandustegelane, suri 21. V 1929 ukj. Tallinnas.

Pvl. 1929, nr. 134; Post. 1929, nr. 135; „Kaja" 1929, nr. 117.

***PARIKAS, Peeter**, fotoasjanduse ja ilminduse tegelane, on olnud kuni 1932 osaühingu „Estonia Film" esimees. P-e juhatusel valmistati kodumaa filmikroonikaid iseseisvusaja algusest peale kuni Eesti Kultuurfilmi tegevusse astumiseni (arvult umb. 140). A-il 1921—30 on P. olnud Eesti Fotoklubi esimees, a-st 1931 Eesti Meisterfotograafide Ühingu esimees jm. tegev. P-e „Fotograafia õpperaamatu" 4. tr. ilmus 1936; teised teosed: „Fotoamatöör" (1924, 3. tr. 1937), „Guide to Tallinn" (1935) ja „Eesti. Kas tunned maad . . .?" ühes võõrkeelsete tekstidega (1935; kõik avaldatud koos venna Johannes P-ga Tallinnas).

Pvl. 1939, nr. 102; „Uus Eesti" 1939, nr. 102; isikl. jm. saadud andmed.

T.

PARINBAK, vt. **PARIJÕGI**.

PARIS, August, keemik, sünd. 28. I 1888 vkj. Tartumaal Luke v. taluniku pojana, lõpetas Tartus Aleksander I gümnaasiumi 1908, Tartu ülikooli kee-

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 235